

EFE

Creumar cotxes, buidar cervells

“No ho entenc. El 1789 varen prendre la presó de la Bastilla i van tallar el cap al rei; ara cremen cotxes i escoles”, em deia una llibretera amiga a qui acabaven de trencar-li el vidre de l'aparador.

En efecte, els “rebels”, que, des del 27 d'octubre passat, han cremat més de 9.000 cotxes i centenars d'edificis —esglésies, escoles, comerços, biblioteques, alcaldies, etc.—, no tenen ni cap visible, ni organització ni programa reivindicatiu. No hi ha res a negociar. Això és el que fa que tota la classe política comparteixi la desorientació de la meua llibretera. “No ho entenem.”

La desorientació és tan gran que el president Chirac, per tal d'adreçar-se a la nació a través de les càmeres, ha tornat a posar-se unes ulleres que feia més de quinze anys que els seus compatriotes no li veien portar, des que va optar

per les lents de contacte i l'eterna joventut. El moment era greu, la V República perillava davant l'atac incomprendible de grups d'adolescents piròmans. “Visqueu al barri que visqueu, sigui quin sigui el vostre origen, tots sou fills de la República”, els va dir Chirac. Dos dies abans, l'historiador i demògraf Emmanuel Todd declarava a *Le Monde* que “en aquests fets no hi ha res que separi radicalment els fills d'immigrants de la resta de la societat francesa. Per mi és exactament el contrari. Interpreto el que està passant com un refús a la marginació. Tot això no es produiria si aquests fills de la immigració no haguessin interioritzat alguns

dels valors fonamentals de la societat francesa, com es el tàndem llibertat-igualtat. La seva revolta la veig com una aspiració a la igualtat”.

De moment França en té per tres mesos d'estat d'urgència amb dret a toc de queda. En els pitjors moments 25 departaments d'un total de més de 100 van veure com els aplicaven una legislació d'excepció. En més de 300 ajuntaments han conegut violències urbanes importants. Ara el cap de la policia, Michel Gaudin, en treu importància d'una manera ben curiosa: “el 80% dels revoltats tenien antecedents penals. I no podem oblidar que cada any es cremen més de 30.000 cotxes per raons molt diverses: perquè han servit per a cometre un delictes i cal destruir les pistes, perquè algú vol enganyar la companyia d'assegurances, perquè un grup de joves vol fer un volt

el cap de setmana...” Respecte al 30% d'incendiàries l'explicació de Gaudin s'assembla massa a la dels “sospitosos habituals” que Claude Rains feia detenir a Casablanca cada cop que les autoritats alemanyes es posaven neguitoses. I pel que fa als 30.000 cotxes per any, cal recordar que l'any 2002 li varen costar l'elecció presidencial a Lionel Jospin, encara que llavors la dreta trobava intolerable el que ara Gaudin presenta com una freda estadística, i són com a mínim 30.000 raons per a considerar que el ministre de l'Interior, Nicolas Sarkozy, no fa bé la seva feina.

França, és ben sabut, no admet que en els documents oficials figuri l'origen ètnic o les creences religioses dels seus ciutadans. Tots són francesos. Així és així, però si el ciutadà francès es diu Abdel o Fathia, si té un cognom que recorda massa el Magrib o l'Àfrica negra, llavors és fàcil que no vulguin llogar-li un pis, mirar-se el seu currículum quan opota a un lloc de feina o escoltar-lo si es tracta d'una demanda d'altra mena. I si als noms i cognoms s'afegeix el fet de viure en segons quins barris amb merescuda fama de gueto controlat per delinqüents, les esperances d'obtenir el pis, el lloc de treball o de ser escoltat, s'esvaeixen radicalment. És injust? Sens dubte. És fruit del racisme? Sí, però no únicament, perquè al racisme antiàrab o al racisme antinegre li correspon, simètricament, un racisme anti francès o antiblanc, que els peixos es mosseguen la cua i que l'estupidesa és una de les característiques humanes més ben repartides. Com deia Lulú, un jove *black* –parlar de “negre” sembla que és racista, però dir *black* no, almenys fins que no s'imposi una altra fórmula, qui sap si euro-africà o francoafricà– entrevistat pel diari *Libération*: “Cremo els cotxes dels meus veïns perquè Sarkozy no aparca el seu aquí.”

No és, doncs, una intifada –no hi ha lluita d'alliberament nacional–, ni un maig del 68 de les barriades –no hi ha darrere la violència cap objectiu revolucionari (o no)–, ni tan sols una revolta –no es vol prendre cap poder. És un aixecament postmodern, sense sentit, amb les formes de les rebel·lions o revolucions d'altres moments, però sense cap dels seus continguts. Els incen-

El moment és greu, la V República perilla davant l'atac incomprendible de grups de piròmans adolescents

diaris viuen dins la marginació, dins l'exclusió, dins la misèria econòmica, moral i intel·lectual. Molt sovint les seves famílies manquen d'altres ingressos legals que els derivats d'ajuts i subvencions, el pare o la mare fa temps que han dimitit de les seves obligacions i l'horitzó vital dels xicotets és el dels concursos televisius: fot o et foran, elimina per no ser eliminat. Un destil·lat perfecte del neoliberalisme més extrem, sense estat protector, amb una guerra de tots contra tots que només vol un guanyador. Societat? *Con-nais-pas*.

Els incendiàries viuen dins la marginació, dins l'exclusió

“Vivim una crisi de sentit, una crisi de valors, una crisi d'identitat”, va dir Chirac. Sens dubte el diagnòstic es correcte, les divergències comencen a l'hora de buscar-ne les causes i els remeis. En síntesi, i se em permeteu una simplificació digna de Lulú, pots ser no és cap bestiesa mirar cap a la fallida dels sistemes d'ensenyament en el sentit més ampli del terme. Penso en Patrick Le Lay, el principal dirigent de TF1, el canal de televisió preferit pels francesos, que, quan li varen demanar en què consistia la seva feina, va dir: “A fer programes que preparin el cervell per els espais publicitaris. Venc cervells buits a Coca-Cola.” No és estrany, doncs, que la gran majoria els còctels molotov que llençaven els adolescents “rebels” de la *banlieue* francesa estiguessin fets amb llaunes de Coca-Cola.

Octavi Martí
París